

La Operă, confirmări, invitați și un debut. Spicuiuri (V)

(Costin Popa – 22 martie 2022)

Stagiunea Centenară continuă interesant și atractiv. Publicul are de ales între premiere, reluări, invitați din țară și din afara ei, români sau străini, debuturi, gale. Alegerile nu sunt ușoare, dar împătimitii genului au la dispoziție încă de la începutul stagiunii, am mai notat, programările și distribuțiile. Sigur că modificări pe parcurs sunt inerente, așa se întâmplă în toate teatrele lumii, numai că acestea le anunță din vreme prin comunicate.

În martie am optat mai întâi pentru un nou spectacol cu „Lucia di Lammermoor” de Donizetti, în ucișătoarea – scenic – producție semnată de Andrei Șerban, reluată de curând. A fost o seară de semnificativă valoare vocală și stilistică, grație interpreților celor trei roluri principale, Lucia (soprana Veronica Anușca, impecabilă), Edgardo (tenorul Florin Guzgă, în mare formă), Enrico (Alexandru Constantin, care deja se plasează în linia importanților noștri baritoni, cu mari perspective în dezvoltarea carierei). O tripletă de excepție, rezidentă în România, ce poate rivaliza, o afirm cu răspundere critică, fără exagerare, cu cele întâlnite în teatre de renume din străinătate.

Sub bagheta lui Iurie Florea au mai cântat basul Iustinian Zetea (Raimondo), mezzosoprana Sorana Negrea (Alisa), tenorii Andrei Lazăr (Arturo) și Valentin Racoveanu (Normanno).

În seara următoare, „Elixirul dragostei”...

... i-a avut ca oaspeți pe tenorul George Vîrban (Nemorino), basul Adrian Sâmpetrean (Dulcamara) și baritonul Daniel Pop (Belcore), însoțiți de sopranele Cristina Maria Oltean (Adina) și Cristina Eremia (Giannetta).

Spectacolul donizettian, definit ca melodramă italiană cu iz comic, a regăsit multe din cerințele atmosferei, îndeosebi prin jocul și atitudinile interpreților, mai puțin ale corului, rămas de multe ori în expectativă. Poate doar cel al fetelor din actul secund și finalul au fost mai animate în susținerea tramei. Posibil ca regia mai veche a lui Marco Gandini (2012) să nu mai fie întreținută, după cum și uriașele, coloratele panouri publicitare, bază a decorului voit modern, au părut prea puțin evidențiate, iluminate (Virginio Levrio).

S-a cântat bine, fără excese de volum vocal, corul (pregătit de Daniel Jinga și Adrian Ionescu) și câteodată orchestra (dirijor Ciprian Teodorașcu) dominând soliștii în scenele comune.

George Vîrban are un plăcut lirism intrinsec, italienii l-ar numi „un lirichino”, glasul are egalitate pe ambitus și narațiunea este impregnată de o bună construcție a frazelor în frumos legato cantabile („Esulti pur la barbara” din al doilea duet cu Adina este numai un exemplu, alături de celebra arie „dolce” din actul secund, „Una furtiva lagrima”).

Dacă mă refer la partenera lui directă și folosesc tot terminologia italiană, aș numi-o pe Cristina Maria Oltean „una leggerina” sensibilă, delicată și limpede în inflexiuni („Chiedi all’aura

lusinghiera” din primul duet cu Nemorino, iată o pildă), cu preluare precisă a agilităților și cânt economic, ceea ce nu i-a pus problemele obișnuit cauzate sopranelor, de lungimea și dificultatea rolului.

O construcție cu totul special cultivată a rolului comic Dulcamara, „factotum”-ul operei, a propus Adrian Sâmpetean în chip de șarlatan-gentilom, grație calităților vocal-interpretative deosebite. Posedă un glas cald, catifelat, capabil de rafinamente, fapt dovedit încă de la renumita cavatină de intrare „Udite, udite, o rustici...”. Nimic nu apare stentorial în expunere, sublinierile sunt moi, subtile, iar verva domină scena și duetul cu Nemorino din primul act sau Barcarola cu Adina din cel de-al doilea. Minunat!

După un debut fără aplomb „marțial”, cum menționează compozitorul în partitura cavatinei „Come Paride vezzoso”, Daniel Pop a regăsit diversitatea expresiei („va via buffone...”) în cvartetul din primul act și amploarea de glas în cel secund, odată cu duetul „Venti scudi” alături de Nemorino.

Curios... până aproape de finalul primului act, spectacolul nu a avut obișnuita supratitrare în limba română !?!

Teodor Ilincăi, debutant în Canio din „Paiate”

Fără îndoială, cunoscutul și apreciatul tenor schimbă repertoriul, mergând către rolurile spinte și chiar depășindu-le. Dar un debut este și o provocare. L-a abordat cu inerenta emoție, detectabilă printr-o intrare în scenă ușor aritmică iar în aria „Un tal gioco, credetemi”, cu ceva probleme de intonație. Esența vocii sale lirice a fost evidentă (reflectez acum la pasajul cantabile „Sperai, tanto il delirio...” din cea de-a doua arie), după cum registrul acut a impresionat „squillo” și incisivitate. În primul act, chemarea la spectacolul propriei trupe, cu Si natural de forță, „A ventitrè ore!” a fost luminoasă și mobilizatoare. Lipsa grosimii de sunet în registrul central a fost compensată prin abundența de accente dramatice, oțelit-tăioase, spinte, începute cu strigătele „Il nome! Il nome!” adresate Neddei, prin multitudinea de accentuări „gridate” îndeosebi în dezlănțuirea ariei „No! Pagliaccio non son” din final. Celebra „Vesti la giubba” și încheierea „La commedia è finita!” au avut emoționante tușe piangendo. Teodor Ilincăi va continua cu succes evoluția pe noul drum ales.

Și pentru soprana Luiza Fatyol (Nedda), reminiscentele rolurilor lirico-lejere, de coloratură, cu care și-a construit cariera, se fac simțite. Dar artista cântă nuanțat și pasional, cu linie vocală frumoasă, acute „pline” și rotunde (La diez final al ariei „Stridono lassù” sau Si natural de încheiere a rolului), toate fiind puncte de pornire pentru o viitoare colorizare mai intensă a partiturii lui Leoncavallo.

Baritonul Lucian Petrean (Tonio) și-a afișat glasul impunător și bogat în armonice în Prolog și duetul cu Nedda, dispus la sensuri de expresie, alături de impulsurile dramatice cunoscute și așteptate. Acutele au subjugat glorios auditoriumul.

Un îndrăgostit energic și tensionat, cu alură de macho, a fost baritonul Adrian Mărcan în rolul Silvio. Derularea cântului a fost însă înzestrată și cu momente de plăcută dăruire în duetul cu Nedda, „Decidi il mio destin” sau, mai subliniat, „E allor perchè, di, tu m’hai stregato...”.

Tenorul Andrei Lazăr (Beppe) a cântat serenada „O Colombina” firav, dar elegant.

Seara a fost deschisă...

... conform tradiției, cu „Cavalleria rusticana” de Mascagni, în reușita montare semnată de Ion Caramitru, alături de scenografa Viorica Petrovici, precum „Paiate”. Ca de fiecare dată, la intrarea în sală te încântă cortina deschisă și imaginea satului sicilian în care viața unei nopți galante pulsează prin ochii de lumină din ferestre, sumbru prevestitoare a tragicelor întâmplări. În „Paiate”, realizatorii au folosit contrastul și diversitatea coloristică drept proroce a unui final la fel de zguduitoare. Cele două producții bucureștene susțin cu soliditate afișul bucureștean.

Din păcate, observ de destulă vreme răgușeala sistematică a tenorului Alin Stoica (Turiddu) pe vocala „a” din Si bemol-ul acut („... tornasi...”) al ariei „Addio alla madre”, după parcursuri exemplare în rol, ce îi valorizează glasul cu timbră spectaculoasă pentru repertoriul liric-spint. Întâmplându-se exclusiv în același punct, nerepetându-se la note de înălțimi similare din alte pasaje ale altor partituri, cred că este vorba numai despre o „fixație temătoare”, s-o numesc astfel, ce poate să dispară rapid.

Dramatică, cu glas îmbelșugat, strălucitor și penetrant, dominând ansamblurile și partenerii, soprana Sorina Munteanu a adus în interpretare și clipe de emoționalitate duioasă în conturarea complexului personaj Santuzza.

În celelalte roluri au cântat baritonul Vicențiu Țăranu (Alfio cu bună șarjă la finele scenei cu Santuzza) și mezzosopranele Sorana Negrea (Lola), Sidonia Nica (Mamma Lucia).

Bagheta a revenit lui Vlad Conta, stăpân prin tempi și dinamică pe verismul celor două titluri cu o orchestră bună cunoscătoare a stilului și în care, la „Paiate”, doar alămurile s-au simțit oboseite în câteva pasaje. Corul a cântat omogen și nuanțat după un început rigid în „Gli aranci ollezano” („Cavalleria rusticana”).